

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

❖ خلاصه استاندارد NFPA 1500 (۴)

موضوع : برنامه ایمنی و سلامت شغلی دیپارتمانهای آتش نشانی

ارائه ساختار سه‌لایه‌ای حرفه‌ای برای آتش‌نشانی‌ها طبق تجربه سازمان‌های پیشرو:

۱- سطح فعالیتهای روزمره و شیفتی ایستگاه

در هر ایستگاه حضور و استخدام افسر HSE مستقل و دائم معمولاً از دیدگاه نیروی انسانی توجیه ندارد. لازم است رئیس ایستگاه در این سطح آموزشهای تخصصی HSE را ببیند. پس در این سطح رئیس ایستگاه افسر HSE نیست بلکه فرمانده‌ای با سواد HSE است. وظیفه رئیس ایستگاه در این سطح عبارتند از:

- ایمنی شیفت
- ایمنی تجهیزات
- ایمنی تمرینات
- گزارش خطرات و Near Miss
- اجرای چک‌لیست‌های HSE

۲- سطح عملیات کوچک و متوسط نظیر حریق منزل مسکونی، تصادف، حریق محدود کارگاهی

در این سطح توصیه می‌شود فرمانده عملیات نقش HSE را نیز به‌صورت ذهنی و کنترلی در تصمیمات خود لحاظ کند و نیازی به اعزام افسر HSE مستقل نیست این مدل کاملاً منطقی و کارآمد است.

۳- سطح عملیات سنگین، پیچیده، پرریسک و ویژه نظیر کارخانه، مواد شیمیایی خطرناک، برج‌های بلند، چاه و فضاهای بسته، کوهستان و عملیات در ارتفاع، ریزش سازه، نشت گاز گسترده و عملیات‌های طولانی‌مدت. در این سطح حضور افسر HSE مستقل عملیاتی که به لحاظ اختیارات (توقف موقت عملیات ناایمن) هم‌سطح فرمانده عملیات بوده تا بتواند خارج از زنجیره فرماندهی تاکتیکی اقدام نماید. توصیه میشود در سطح منطقه، جذب یک افسر HSE شیفت یا منطقه‌ای که ایمنی چند ایستگاه را پوشش داده و فقط در حوادث سنگین اعزام

شود مد نظر قرار گیرد. و برای عملیات های ویژه نظیر صنایع با مواد شیمیایی خطرناک-عملیات در ارتفاع و در فضاهای بسته و عملیات های طولانی مدت، افسر HSE ارشد اعزام گردد .

فواید ساختار سه‌لایه‌ای :

- تداخل فرماندهی ایجاد نمی گردد
- تصمیمات، ایمنی را قربانی فشار عملیات نمی کند
- جان نیروها حفظ می شود
- از فرسودگی فرمانده جلگیری می کند

اصل پایه‌ای:

برای جلوگیری از تداخل در فرماندهی و دستوردهی بین افسر HSE و فرمانده عملیات، باید نقش‌ها و مسئولیت‌ها به‌طور واضح تعریف شوند، ارتباطات مؤثر و پیوسته‌ای برقرار گردد و یک سیستم فرماندهی یکپارچه در عملیات‌ها پیاده‌سازی شود. این اصول به تیم‌های امدادی کمک می‌کند تا بدون ایجاد تداخل و سردرگمی، به‌طور هماهنگ و ایمن عمل کنند.

از طرفی تجمیع و ادغام نقش فرمانده عملیات و افسر HSE در یک نفر، راهکار ایده‌آلی نیست حتی اگر آن فرد بسیار با تجربه، با سابقه و آموزش دیده باشد. وظیفه فرمانده عملیات تمرکز بر نجات، اطفاء، تاکتیک و توجه به زمان عملیات است و وظیفه افسر HSE تمرکز بر ایمنی و سلامت نیروها، پیشگیری از حوادث ثانویه و متوقف نمودن عملیات ناایمن در صورت نیاز است. این دو نقش در لحظه بحران، ذاتاً در تعارض‌اند.

URPC.IR